

13. ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

RESUM

El pes de l'economia social a les Balears és baix i no ha variat gaire respecte als anys anteriors, si bé és un model que satisfà necessitats socials i és proper a les persones. Aproximadament un 2 % de les empreses pertanyen a l'economia social.

L'economia social ofereix una ocupació més estable, atès que el pes dels treballadors indefinits de les cooperatives més les societats laborals és del 74 %, per sobre dels indefinits del total de l'economia (67 %).

Les Balears ocupen les darreres posicions respecte a Espanya pel que fa al nombre de cooperatives i societats laborals. La proporció de treballadors en el sector de serveis és superior al 80 %, com en la totalitat de l'economia balear. Els menors de 40 anys representen el 42 %. El 2018, les cooperatives i les societats laborals ocupen 2.426 persones (0,5 % de la població ocupada). A Eivissa, gairebé una quarta part de les cooperatives són d'habitatge, a fi d'encaminar el problema residencial. Dels altres tipus d'entitats que formen part de l'economia social, n'hi ha 1.103, en què destaca l'agricultura ecològica (907).

13.1. Introducció

Avui dia, un dels reptes socials és el de redefinir la idea de riquesa i de progrés en un entorn de benestar. Aquesta idea s'ha desenvolupat en l'Enquesta social europea, i és en aquest context que cal analitzar i sistematitzar el sector de l'economia social i solidària, a fi de fer-lo visible i de facilitar-ne informació als distints actors perquè evolucioni.

L'economia social actua en el mercat tant en l'economia formal com en la informal, cosa que fa difícil analitzar-ne l'impacte en el territori. A més, s'ha d'avaluar en termes econòmics i de satisfacció de necessitats dels subjectes individuals i socials, i, també, s'ha d'avaluar l'eficiència de les seves accions en una socioeconomia solidària que contribueixi que l'economia i la societat siguin plurals i democràtiques.

La bateria d'indicadors per fer l'anàlisi esmentada hauria d'incloure indicadors d'agregació per comparar l'economia social amb la resta d'activitats econòmiques. Així, hi hauria d'haver indicadors bàsics de les empreses; indicadors relacionats amb el pes sobre el PIB, amb la generació de capital social, de riquesa i de benestar; indicadors relacionats amb el paper de l'Estat en l'economia social, i, finalment, indicadors relacionats amb l'anàlisi interna del sector mateix.

L'economia social demostra que és un model econòmic sostenible, que genera cohesió econòmica i social pel fet d'haver-hi empreses en les quals preval la persona. Però, a més, competeix amb èxit en el mercat. Social Economy Europe, que és la veu de 2,8 milions d'empreses i organitzacions d'economia social, proposà un pla d'acció per al futur d'Europa de cara a les eleccions europees de maig del 2019 per potenciar el sector.

D'altra banda, el 2018, el Centre Internacional d'Investigació i Informació sobre l'Economia Pública, Social i Cooperativa (CIRIEC) duigué a terme una activitat intensa en matèria d'investigacions, publicacions i congressos. Destaca l'*Informe sobre bones pràctiques de*

polítiques públiques relatives a l'economia social europea, elaborat per encàrrec del Comitè Econòmic i Social Europeu (CESE). Aquest informe és la segona part de l'estudi *Recent Evolutions of the Social Economy in the European Union*, del Comitè Econòmic i Social Europeu, de juny del 2017, que posà de manifest el pes quantitatiu i qualitatiu de l'economia social, que ocupa més de 13,6 milions de persones remunerades.

Segons l'informe *Empresas relevantes de la economía social 2018*, de la Confederació Empresarial Espanyola de l'Economia Social (CEPES), l'economia social espanyola consta de més de 40.000 empreses i entitats, la facturació de les quals representa el 10 % del PIB, i genera 2.192.400 llocs de feina directes i indirectes. L'estudi demostra que les empreses d'economia social actuen amb èxit en tots els sectors econòmics, amb empreses de totes les mides, des de microempreses i pimes fins a grans grups empresarials; també hi ha marques de gran prestigi, si bé no sempre se les identifica com a pertanyents a l'economia social. Són empreses que no es deslocalitzen; tenen un fort compromís amb el territori on desenvolupen la seva activitat, i, a més, generen ocupació estable, de qualitat i inclusiva. A les Illes Balears s'aprovà la Llei 4/2019, de 31 de gener, de microcooperatives, que té com a objectiu promoure aquest model d'empresa de l'economia social.

Cal esmentar que l'apartat «Dades fiscals de les cooperatives i les societats laborals» no s'ha completat, ja que el Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social no ha actualitzat les dades estadístiques. Així, la darrera informació disponible correspon al 2015 i figura en la memòria del CES del 2017.

13.2. Metodologia

La classificació del sector de l'economia social que se segueix aquí està basat en el Sistema Europeu de Comptes (SEC) 2010, de l'EUROSTAT.

A) Productors de mercat (empreses que actuen en els mercats amb competència)

A.1) Societats no financeres S.11

- Cooperatives (de treballadors, agroalimentàries, de consumidors, d'educació, de transport, d'habitatge, de salut, socials, etc.)
- Societats laborals
- Societats agràries de transformació (SAT)
- Confraries de pescadors
- Centres especials d'ocupació (CEE)
- Empreses d'inserció
- Altres productors de mercat privats (iniciatives d'RSC, d'agricultura ecològica i ONCE)

A.2) Institucions financeres S.12

- Cooperatives de crèdit
- Companyies de mútues d'assegurances
- Institucions sense fi de lucre de serveis d'economia social

B) Productors no de mercat

- (Institucions sense fi de lucre al servei de les llars S15)
- Associacions d'acció social (iniciatives de comerç just i d'inserció socio-laboral)
- Fundacions socials
- Altres institucions humanitàries sense finalitats lucratives (Creu Roja)
- Xarxes socials

En aquesta diagnosi de l'economia social només s'hi tractarà l'apartat A.1, atès que és l'objecte del Pla director d'economia social de les Illes Balears.

13.3. Dades de l'economia social a les Illes Balears

De conformitat amb les dades que ofereix l'IBESTAT del Directori d'empreses (DIRCE)

i les altres fonts que es detallen en el quadre, en els tres darrers anys el percentatge d'empreses de l'economia social respecte al nombre total d'empreses de les Illes Balears és aproximadament del 2 %. En els darrers vuit anys el nombre de cooperatives s'ha incrementat més d'una quarta part, si bé disminueix un 12 % el nombre de societats laborals. (Vegeu el quadre I-13.1.)

Per calcular el pes de l'economia social, a més de les cooperatives i les societats laborals, s'analitzen altres tipus d'entitats, les quals s'especifiquen a continuació. (Vegeu el quadre I-13.2.)

El 2018, hi ha 136 Societats Agràries de Transformació (SAT), com el 2017. Són societats civils que tenen una finalitat econòmic-social per produir, transformar i comercialitzar productes agrícoles, ramaders i forestals; per fer millores en el medi rural, i per promoure i desenvolupar el sector agrari.

En els tres darrers anys es manté en 16 el nombre de confraries de pescadors representades per la Federació Balear de Confraries de Pescadors, que té com un dels seus objectius principals la sostenibilitat de l'activitat pesquera. Segons els Serveis de Millora Agrària i Pesquera (SEMILLA), el 2017 les confraries de pescadors disposen de 260 embarcacions, de les quals 166 corresponen a Mallorca, 34 a Menorca, 43 a les Pitiüses i 17 a Formentera.

Pel que fa als centres especials d'ocupació (CEO), tenen distinta personalitat jurídica. El 2018, n'hi ha 38 entre associacions, societats limitades i societats anònimes.

Les empreses d'inserció tenen com a finalitat la integració sociolaboral de persones en situació o risc d'exclusió social. El 2018, a les Illes Balears, hi ha 6 empreses d'inserció, el 2017 eren 4, i el 2016, 2. En aquests anys el nombre de treballadors ha estat de 109, 45 i 37 respectivament, per la qual cosa l'increment ha estat notable. Algunes d'aquestes empreses són Deixalles Serveis Ambientals, SL, i Triamdetot, promogudes per la Fundació Deixalles; TIV Menorca, SLU, promoguda per Càritas Diocesana de Menorca, i Eines per Inserció, que és una empresa d'activitat tèxtil, de recollida, valorització i comercialit-

zació de roba de segona mà, promoguda per Càritas Mallorca.

Pel que fa a la responsabilitat social corporativa (RSC), del grup dels altres productors de mercat privats, cal destacar Eticentre i Forètica. Eticentre és una associació sense ànim de lucre que treballa per incorporar criteris ètics en el món dels negocis. Està dirigida especialment a les petites i mitjanes empreses i el 2018 consta de 19 associats. Forètica té diverses empreses adherides amb el certificat SGE 21, que és la primera norma europea que permet certificar un sistema de gestió ètica i socialment responsable. A més, CAEB, PIME i Cambra de Comerç, entre d'altres, apliquen mesures d'RSC.

D'altra banda, el 2016 es va constituir el Consell de Responsabilitat Social Corporativa de les Illes Balears, per promocionar i fomentar la participació, la col·laboració i la coordinació entre organitzacions i associacions del sector, agents socials i econòmics i l'Administració pública.

Un any més, el nombre d'operadors inscrits en el Consell Balear de Producció Agrària Ecològica ha augmentat. Hi havia 800 operadors d'agricultura ecològica el 2016, 840 el 2017 i 907 el 2018 (669 a Mallorca, 108 a Menorca, 117 a Eivissa i 13 a Formentera). El 2018, un 66,8 % són productors i un 33,2% són elaboradors.

Així mateix, a les Balears, el 2017, l'ONCE ha ocupat 775 treballadors, i les vendes s'han incrementat un 3 %. Ha formalitzat un total de 27 contractes indefinits a persones amb discapacitat i ha atès 146 estudiants cecs.

També cal fer esment de la Xarxa d'Economia Alternativa i Solidària de les Illes Balears (REAS Balears) com a associació sense ànim de lucre de l'economia solidària. Constituída el 1998, actualment té 13 socis. La seva missió és potenciar una economia social i solidària més justa i sostenible, treballant en els àmbits econòmic, social, ambiental i cultural. Pertany a REAS Red de Redes, d'àmbit estatal.

El 2018, les cooperatives i les societats laborals a les Illes Balears han ocupat 2.426 persones, un 0,5 % de la població ocupada.

13.4. Comparativa entre Espanya i les Illes Balears de les cooperatives i les societats laborals

En la *Base de dades de l'economia social. Característiques dels treballadors en situació d'alta a la Seguretat Social*, del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social, s'analitzen les dades de les cooperatives i les societats laborals del 2018 per comunitats autònomes. Les Illes Balears estan a la coa respecte a Espanya en el nombre de cooperatives i societats laborals (limitades i anònimes) i en el nombre de treballadors, en ambdós casos les primeres posicions corresponen a Andalusia, País Basc, Catalunya i Comunitat Valenciana. El nombre de treballadors de cooperatives i societats laborals a Espanya s'ha incrementat un 1,7 %, fins a arribar als 376.326 treballadors. (Vegeu els gràfics I-13.1. i I-13.2. i els quadres IA-13.1. i IA-13.2.)

A les Balears, com passa en el total de l'economia, el grup de treballadors de l'economia social més nombrós és el del sector de serveis, amb un 91,3 %, seguit del de la indústria (4,8 %), la construcció (2,4 %) i l'agricultura (1,6 %). (Vegeu els gràfics IA-13.1. i el quadre IA-13.3.)

El 2018, a Espanya, un 54,2 % dels treballadors de cooperatives més societats laborals són homes i un 45,8 % són dones, i a les Balears la proporció és d'un 53,1 % i un 47,0 % respectivament. És a dir, les dones ocupades en economia social a les Balears estan 1,2 punts percentuals per sobre del percentatge d'Espanya. Respecte al total dels ocupats a les Balears, la proporció és d'un 53,5% d'homes i d'un 46,5 % de dones.

A Espanya, la major part dels ocupats en l'economia social tenen de 40 a 54 anys, i a les Balears (41,6 %), també. La proporció d'ocupats en l'economia social de 55 anys i més, amb un 16,5 %, és superior a la d'Espanya (14,3 %). Els ocupats de l'economia social de 25 a 39 anys a les Balears representen el 36,1 %, i si es tenen en compte els menors de 40 anys, són el 42,0 %. El 2018, els ocupats estrangers a les Balears (7,9 %) en l'economia social estan per sota de la mitjana espanyola (10,8 %).

A les Balears, els treballadors indefinits de l'economia social (75,3 %) estan per sobre de la mitjana Espanyola (74,4 %). Els treballadors indefinits sobre el total de l'economia a les Balears representen el 67,2 %; per tant, l'economia social ofereix ocupació de més qualitat. Els treballadors a temps complet de l'economia social a Espanya són un 80,0 %, mentre que a les Balears són un 77,9 %.

A les Balears les societats de l'economia social més nombroses són les que tenen de 26 a 50 treballadors (27,1 %), seguides de les que en tenen de 0 a 5 i d'11 a 25 (15,2 %) i després de les que en tenen de 51 a 100 (14,7 %). En canvi, a Espanya les societats més nombroses de l'economia social són les que tenen més de 250 treballadors (33,5 %). El 2018, a les Balears, en l'economia social, el 39,5 % són treballadors de més de 5 anys d'antiguitat i el 25,8 % té una antiguitat de fins a 6 mesos.

Pel que fa a les cooperatives per tipus, el 2018 a Espanya ocupen les primeres posicions el comerç i l'hostaleria; seguides de la indústria; l'educació i la sanitat; el sector primari, i les activitats professionals, administratives i administració pública. En canvi, a les Illes Balears el primer lloc l'ocupen les cooperatives de l'educació i la sanitat, el segon és per al comerç i l'hostaleria, el tercer és per al transport i les comunicacions, i el quart és, amb el mateix percentatge, per a les activitats artístiques i altres serveis i per a les activitats professionals, administratives i administració pública. (Vegeu el gràfic I-13.3 i el quadre IA-13.4.)

A Espanya, l'evolució dels treballadors a les cooperatives per tipus d'activitat mostra que les cooperatives de comerç i hostaleria són les que tenen més treballadors, seguides de les d'indústria, les d'educació i sanitat i les d'agricultura. (Vegeu els gràfics IA-13.2. i el quadre IA-13.5.)

A les Balears, des del tercer trimestre del 2010, el sector de cooperatives que té més treballadors és el d'educació i sanitat, que el 2018 experimenta un creixement interanual de mitjana del 2,3 %. Després hi ha el sector del comerç i l'hostaleria, que a partir de la crisi cau significativament però manté la segona posició. A continuació hi ha el transport i

comunicacions, i les activitats financeres. La indústria i la construcció mostren una caiguda per l'efecte de la crisi. En general, el nombre de treballadors de les cooperatives per tipus d'activitat es manté. (Vegeu els gràfics I-13.4. i IA-13.3. i el quadre IA-13.6.)

A les Balears, el sector de les societats laborals més nombrós és el del comerç i l'hostaleria, que el 2018 representa el 36 %. Després hi ha el sector de les activitats professionals, administratives i administració pública, amb un 20 %. Segueixen la construcció i la indústria. A Espanya, el sector de serveis també és el més nombrós, seguit de la indústria i la construcció. Per nombre de treballadors, les societats laborals de comerç i hostaleria a les Illes Balears ocupen el 33 % dels treballadors; quant a Espanya, aquest sector ocupa el 23 % dels treballadors de les societats laborals. En segon lloc, a les Balears, els treballadors de les societats laborals estan ocupats en la construcció, que a Espanya representa el 13 %. En canvi, a Espanya el sector que ocupa més treballadors de les societats laborals és la indústria. (Vegeu els gràfics I-13.5. i els quadres IA-13.7. i IA-13.8.)

13.5. Les cooperatives

13.5.1. Evolució de les cooperatives a les Illes Balears (Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social)

A les Balears, durant el 2018, hi ha hagut una mitjana de 1.853 treballadors en cooperatives; a Espanya ha estat de 313.351, la qual cosa representa un 0,4 % i un 1,7 % respectivament en relació amb el total de treballadors. A Espanya, la variació interanual del 2018 respecte al 2017 ha estat del 3,4 %, i a les Illes Balears, del 2,7 %.

El nombre de treballadors de cooperatives a les Illes Balears des del 1999 fins al 2018 s'ha incrementat en un 0,8 %. El màxim de treballadors de la sèrie es dona el tercer trimestre del 2008, amb 2.774, i a partir d'aquí cau el nombre de treballadors en una tercera part. A les Balears, un 71 % correspon al règim general, i un 29 %, a autònoms, pro-

porció similar a la del conjunt d'Espanya. La diferència entre el règim general i els autònoms a les Balears era molt major des del 1999 fins al 2014, atès que a partir d'aquest any s'acurça. Durant la crisi, el nombre d'autònoms s'ha mantingut, fins i tot, hi ha hagut una tendència creixent; en canvi, el nombre de treballadors del règim general ha disminuït. El nombre de treballadors del règim general de les cooperatives mostra una certa estacionalitat (devers el 4 %); en canvi, els autònoms són més estables.

El 2018, el nombre de treballadors per cooperativa a les Illes Balears és similar al del principi de la sèrie (11); en canvi, a Espanya ha augmentat gairebé un 50 %, fins a assolir els 16,2. El 2018, a les Balears, hi ha hagut 11,0 treballadors per cooperativa, quan el nombre de treballadors per empreses totals a les Illes ha estat de 5,1. El màxim del període és de 14,2 treballadors per cooperativa, que es produí en el tercer trimestre del 2006. En tot el període, el nivell de treballadors per cooperativa a les Illes Balears és inferior al d'Espanya. (Vegeu el quadre IA-13.9.)

13.5.2. Evolució de les cooperatives donades d'alta

A les Balears, el nombre de cooperatives noves ha disminuït del 2000 al 2018 aproximadament la meitat, i ha passat de 13 cooperatives donades d'alta a l'inici del període a 6 el 2018. Les Illes Balears, juntament amb Canàries (5 cooperatives donades d'alta), són les que menys cooperatives han donat d'alta a Espanya el 2017; a continuació, hi ha La Rioja, amb 10; Astúries, amb 13, i Cantàbria, amb 15. Segons dades del Registre de Cooperatives i Societats Laborals de les Illes Balears, el nombre de socis registrats a les cooperatives de nova creació ha estat de 73 el 1996 i de 28 el 2018.

13.5.3. Cooperatives per illes (Registre de Cooperatives i Societats Laborals de les Illes Balears)

Segons les dades del 2018 del Registre de

Cooperatives i Societats Laborals de la Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral, de 274 cooperatives, les de treball associat són les més nombroses a les Illes —llevat de Formentera—, i representen el 63,5 % del total de les Balears; en segon lloc, les cooperatives més nombroses a les Illes Balears són les agràries, amb un 16,1 %. Ocupen la tercera posició les cooperatives d'habitatge (6,6 %), seguides de les d'iniciativa social (6,2 %). A continuació, hi ha les cooperatives de serveis i les de consum. Les de transports només representen un 0,7 %. Les d'explotació comunitària de la terra i les integrals¹ suposen un 0,4 % cadascuna. El 2018, no hi ha cooperatives de crèdit. (Vegeu els gràfics I-13.6, I-13.7, I-13.8 i I-13.9 i el quadre IA-13.10.)

A Mallorca, el 2018, hi ha un total de 217 cooperatives, de les quals un 67,7 % són de treball associat, seguides de les agràries (14,7 %), les d'iniciativa social (5,5 %), les d'habitatge (4,6 %), les de serveis (4,1 %), les de consum (1,8 %), les de transports (0,9 %) i les de la terra (0,5 %).

A Menorca, el 2018, d'un total de 26 cooperatives, un 38,5 % són de treball associat, un 26,9 % són agràries (atesa la importància del sector agrícola a l'illa); un 19,2 % són d'iniciativa social; un 7,7 % són de serveis, i a les d'habitatge i consum els correspon un 3,8 % a cadascuna.

A Eivissa, el 2018, d'un total de 30 cooperatives, un 56,7 % corresponen a les de treball associat. Les segones són les d'habitatge, que representen un 23,3 %, quan a les Balears només representen un 4,6 %, cosa que mostra la importància de l'habitatge a l'illa. A continuació, un 13,3 % són cooperatives agràries, i les integrals i de serveis representen un 3,3 % cadascuna. A Formentera, el 2018, només hi ha una cooperativa, i és agrària, com l'any anterior.

13.5.4. Mapa de les cooperatives a les Illes Balears (Registre de Cooperatives i de Societats Laborals de les Illes Balears)

El mes de desembre del 2018, Mallorca és

l'illa amb més cooperatives. A Palma és on són més nombroses (101), seguida de Marratxí, amb 22; Manacor, amb 11, i Calvià, amb 9. Després hi ha 5 cooperatives a Consell i Porreres. A Menorca i a Eivissa hi ha 26 i 30 cooperatives respectivament, i Formentera en té una. A Menorca destaca Ciutadella amb 7, seguida des Mercadal i Maó, amb 5 cadascuna, i d'Alaior, amb 4. A Eivissa, la capital en té 17; en segon lloc, hi ha Sant Antoni de Portmany, amb 5, i Santa Eulària des Riu, amb 4. (Vegeu el gràfic I-13.10.)

13.6. Les societats laborals a les Illes Balears

13.6.1. Evolució de les societats laborals a les Illes Balears (Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social)

En vint anys, el nombre de treballadors totals de les societats laborals a les Illes Balears s'ha incrementat en una quarta part, i ha passat de 526 treballadors en el primer trimestre de 1999 a 658 en el mateix període del 2018, si bé el màxim de treballadors es dona el segon trimestre del 2003 (1.260 treballadors).

A partir de la crisi, cau el nombre d'ocupats i augmenta substancialment la proporció de treballadors de les societats limitades. La mitjana d'aquesta sèrie del 1999 al 2018 és de 901 ocupats. En el primer trimestre del 2018, un 92 % dels treballadors corresponen a societats limitades, i un 8 %, a societats anònimes, quan en els dos primers anys de la sèrie hi havia més treballadors de societats anònimes que no de societats limitades. El 2018, el nombre de treballadors per societat laboral a les Illes Balears està en una mitjana de 6,6, per sota del 2017 (7,1). La mitjana d'Espanya està en 7,1. A les Balears, en el primer trimestre del 2018, hi ha 7,5 treballadors per societat laboral, i és en el darrer trimestre de l'any quan només n'hi ha 5,7. A les Balears, la mitjana de la sèrie és de 5,9 treballadors per societat laboral; el màxim va ser de 7,5 a principi del 2018. (Vegeu els gràfics IA-13.4. i IA-13.5.)

¹ La cooperativa integral és un projecte d'autogestió en xarxa que pretén ajuntar progressivament tots els elements bàsics d'una economia, com producció, consum, finançament i moneda pròpia, i integrar tots els sectors d'activitat necessaris per viure al marge del sistema capitalista.

13.6.2. Evolució de les societats laborals donades d'alta

El nombre de societats laborals donades d'alta a les Illes Balears (2 el 2016, 1 el 2017 i 2 el 2018) en relació amb la resta de comu-

nitats autònomes és el més baix d'Espanya, on el nombre de societats laborals donades d'alta el 2016 va ser de 417 i va caure fins a 331 el 2017, però el 2018 torna a incrementar-se fins a 347. (Vegeu els gràfic I-13.11 i IA-13.6 i el quadre IA-13.11.)

	Societats cooperatives (DG Treball, ES i Salut Laboral)	Societats laborals anònimes i limitades (DG Treball, ES i Salut Laboral)	Altres tipus (*)	Total economia social	Total empreses a les Illes Balears (DIRCE)	% de les empreses de l'economia social sobre el total d'empreses de les Illes (**)
2010	214	545	-	-	89.562	-
2011	221	546	-	-	87.461	-
2012	223	546	-	-	85.372	-
2013	234	546	-	-	85.044	-
2014	244	544	-	-	84.270	-
2015	260	535	-	-	87.111	-
2016	263	520	987	1.770	89.341	1,98 %
2017	273	508	1.035	1.816	93.067	1,95 %
2018	274	482	1.103	1.859	96.638	1,92 %

Font: Directori d'empreses (DIRCE), IBESTAT; Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral, i elaboració pròpia

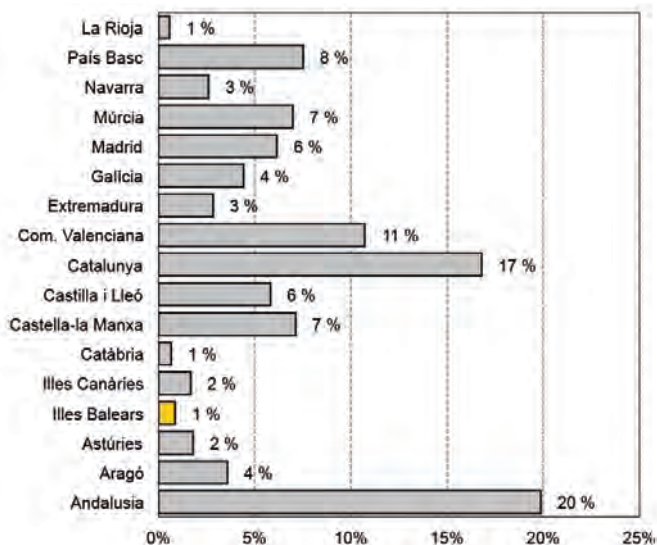
(*) Incloses les entitats detallades a la taula 2. (**) El càlcul del percentatge és una aproximació.

	2017	2018
Societats agràries de transformació (1)	136	136
Confraries de pescadors (2)	16	16
Centres especials d'ocupació (3)	39	38
Empreses d'inserció (3)	2	4
Altres productors de mercat privats	841	908
Iniciatives RSC (*)	-	-
Agricultura ecològica (4)	840	907
ONCE (5)	1	1
Total	1.035	1.103

Fonts: (1) Direcció General d'Agricultura i Ramaderia. (2) Federació Balear de Confraries de Pescadors. (3) Dire. Gral. de Treball, Economia Social i Salut Laboral. (4) Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica. (5) ONCE

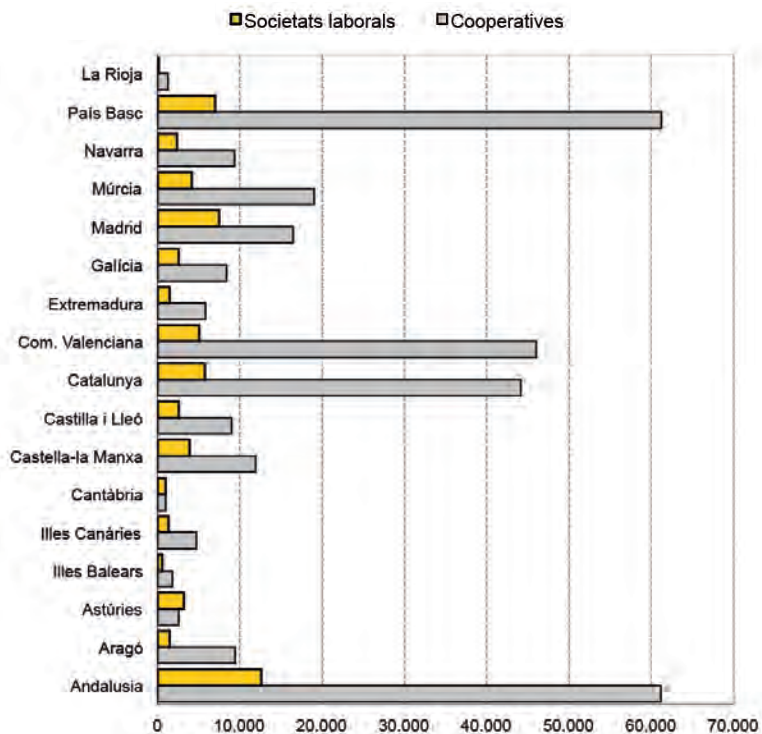
* No hi ha un registre de les iniciatives d'RSC, però en un estudi de la Dir. Gral. de Treball, Economia Social i Salut Laboral del 2010 es computaren 101 empreses. D'altra banda, Eticentre té 20 empreses que en són sòcies i Forètica en té 5 amb certificació SGE 21.A. més, CAEB, PIME i Cambra de Comerç de Mallorca, entre d'altres, apliquen mesures d'RSC.

Gràfic I-13.1. Distribució del nombre de cooperatives i societats laborals per comunitats autònomes (mitjana 2018)

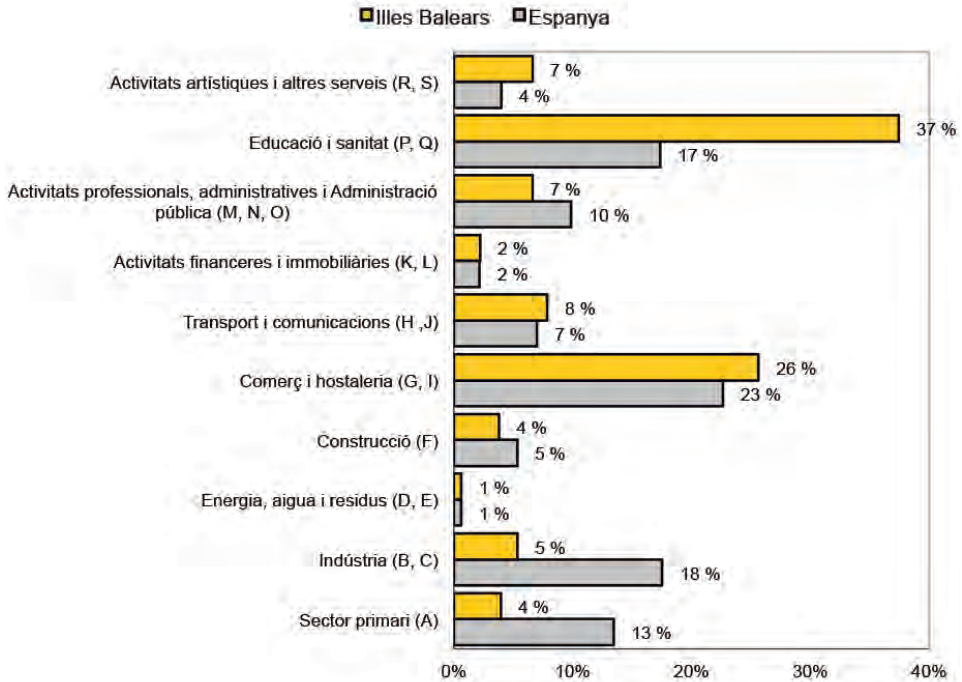
Font: Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social, Economia Social

Gràfic I-13.2. Nombre de treballadors de cooperatives i societats laborals per comunitats autònomes (2018)

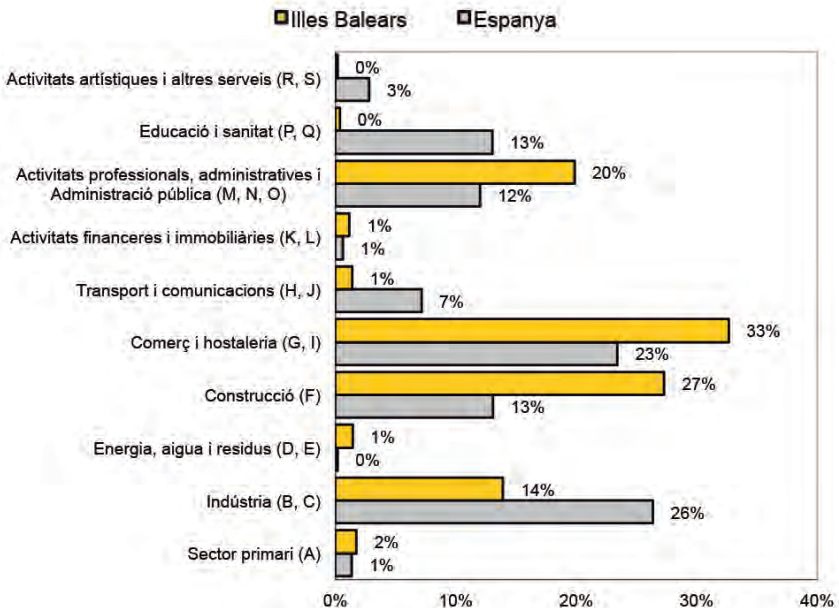
Font: Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social, Economia Social

Gràfic I-13.3. Cooperatives per tipus d'activitat a Espanya i a les Illes Balears (mitjana 2018)

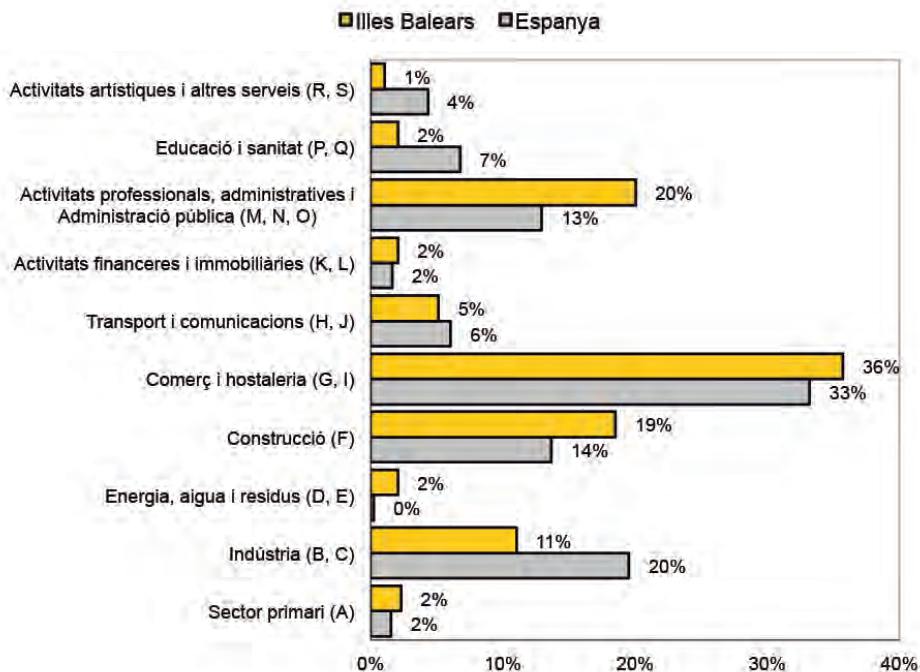
Font: Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social, Economia Social

Gràfic I-13.4. Nombre de treballadors de les societats laborals per tipus d'activitat a Espanya i Illes Balears (Mitjana 2018)

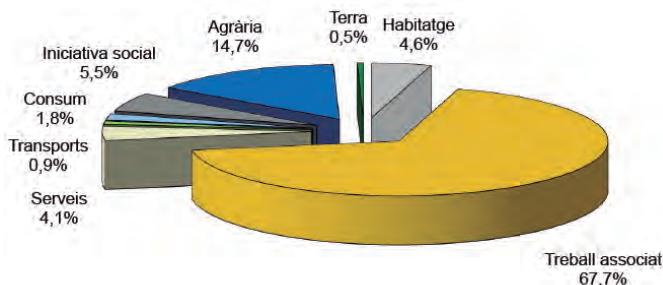
Font: Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social, Economia Social

Gràfic I-13.5. Societats laborals per tipus d'activitat a Espanya i a les Illes Balears (Mitjana 2018)

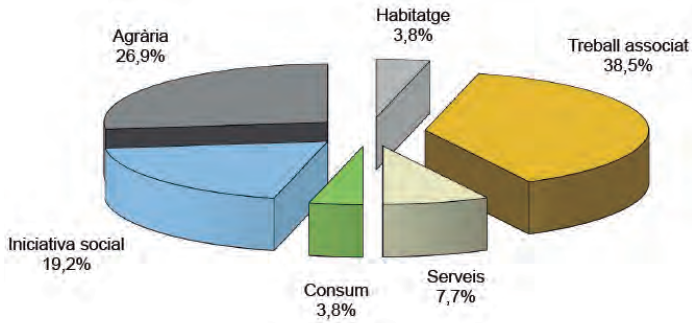
Font: Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social, Economia Social

Gràfic I-13.6. Cooperatives a Mallorca per tipus (2018)

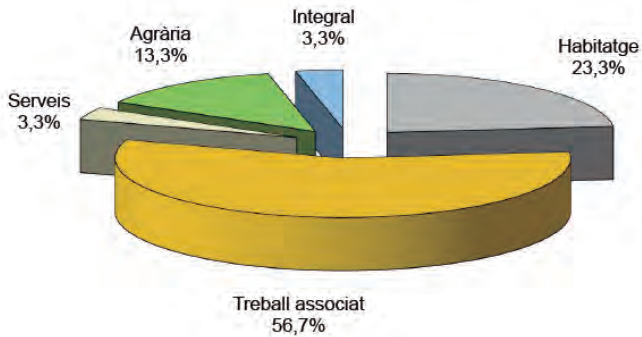
Font: Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral

Gràfic I-13.7. Cooperatives a Menorca per tipus (2018)

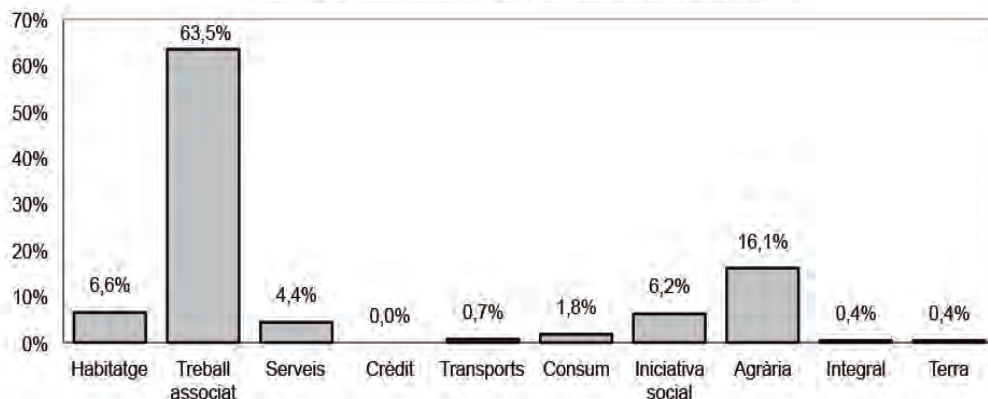
Font: Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral

Gràfic I-13.8. Cooperatives a Eivissa per tipus (2018)

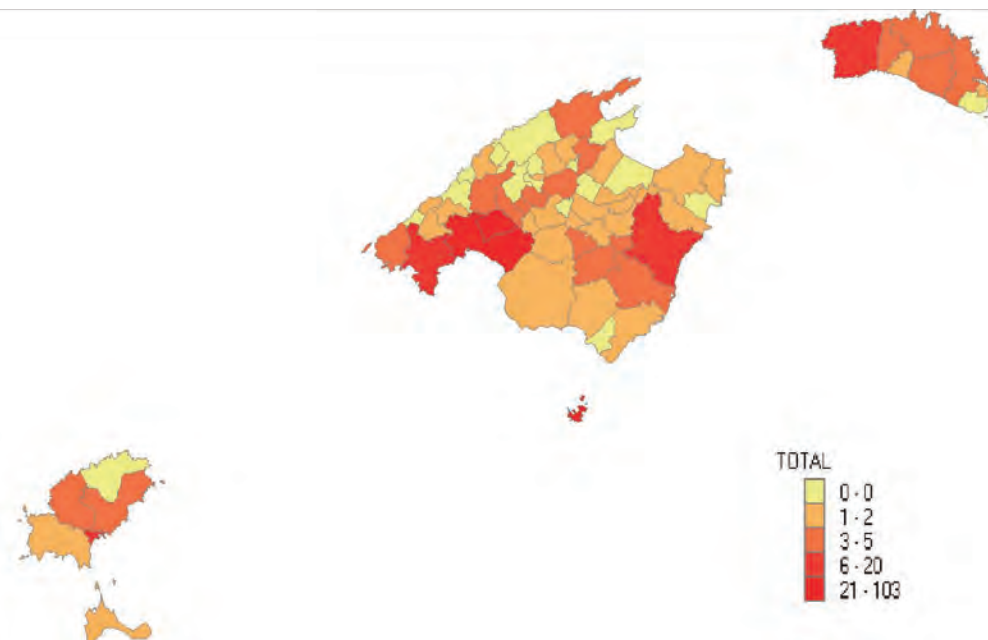
Font: Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral

Gràfic I-13.9. Cooperatives a les Illes Balears per tipus (2018)

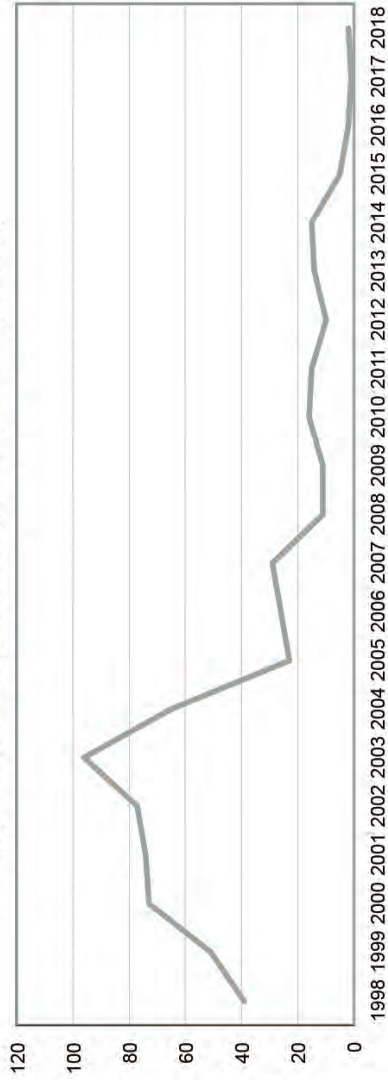
Font: Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral

Gràfic I-13.10. Mapa de les cooperatives a les Illes Balears per municipis (31 de desembre de 2018)

Font: Direcció General de Treball, Economia Social i Salut Laboral. Registre de Cooperatives

Gràfic I-13.11
. Evolució de les societats laborals donades d'alta a les Illes Balears (1998-2018)

Font: Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social